

**В. І. ФІЛОН
Т. А. РОМАНОВА**

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРОХІМСЕРВІСУ

Навчальний посібник

Харків – 2016

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРОХІМСЕРВІСУ

Навчальний посібник

Харків – 2016

УДК 631.1:631.17:631.5

ББК П 88

Рекомендовано до друку рішенням ученої ради
Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва
(протокол №_____ від _____ 2016 р.)

Укладачі: доктор с.-г. наук, професор В. І. Філон
кандидат с.-г. наук, в.о. доцента Т. А. Романова

Рецензент: доктор с.-г. наук, професор Т. О. Грінченко
доктор с.-г. наук, професор А. О. Рожков

Програмне забезпечення агрохімсервісу: навч. підручник / уклад.: В.І. Філон,
Т.А. Романова / Харк. нац.. аграр. ун.-т ім. В.В. Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2016.
– 171 с.

Наведено структуру, завдання та функції служби агрохімсервісу, висвітлено агрохімічні, екологічні та економічні аспекти діяльності агрохімсервісних формувань у ринкових умовах, показано основні напрями їх розвитку на сучасному рівні. Представлено надання виробничих послуг у сфері хімізації сільськогосподарського виробництва, вивчення стану ґрунтів, агрохімічного моніторингу, паспортизацію земель, застосування та розробку рекомендацій з використання засобів хімізації, складання системи застосування добрив, визначення балансу поживних речовин, збереження та відтворення родючості земель. Викладено комп'ютерні розрахунки з оптимізації транспортних витрат на перевезення добрив, математичні моделі визначення економічно-доцільного рівня урожайності сільськогосподарських культур, розв'язок простих рівнянь та побудова графічних залежностей в математичному середовищі MATHCAD

Посібник розрахований на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів агрономічних спеціальностей вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації сільськогосподарських вузів, також може бути використаний в аграрних технікумах і коледжах, на курсах підвищення кваліфікації, та спеціалістами сільськогосподарського виробництва.

ББК П 88

© Філон В.І., 2016

© Харківський національний аграрний
університет
ім. В.В. Докучаєва, 2016

Зміст

	стор.
Передмова	4
<i>Розділ 1. Агрохімічне забезпечення та обслуговування господарств у ринкових умовах</i>	5
1.1 Структура, завдання і функції агрохімічного сервісу	7
1.2 Агрохімічні основи управління якістю сільськогосподарської продукції	10
1.3 Експрес діагностика ґрунтів на вміст поживних елементів.	17
1.4 Експрес-діагностика мінерального живлення сільськогосподарських культур.	21
1.5 Агрохімічна паспортизація земель	26
1.6 Менеджмент і маркетинг у агрохімічному сервісі	29
<i>Розділ 2 Методичні аспекти агрохімічного забезпечення та обслуговування</i>	32
2.1 Якість сільськогосподарської продукції	34
2.2 Методи і методики визначення показників якості сільськогосподарської продукції	39
2.3 ДСТУ показників якості сільськогосподарської продукції	44
2.4 Агрохімічна характеристика добрив	47
2.5 Проведення арбітражних аналізів добрив на відповідність їх до ДСТУ	56
2.6 Визначення еколого-агрохімічних показників	59
<i>Розділ 3 Агрохімічний моніторинг ґрунтів і його використання для підвищення ефективності хімізації землеробства</i>	63
3.1 Ринок мінеральних добрив	65
3.2 Ринок сільськогосподарської техніки для внесення добрив	68
3.3 Ринок агрохімічного обладнання	72
3.4 Ринок насіннєвої продукції	77
3.5 Сучасні технології застосування добрив	83
3.6 Ринок мінеральних добрив	91
<i>Розділ 4 Агрохімічна, економічна та екологічна ефективність агрохімічного сервісу</i>	95
4.1 Аналіз діяльності підприємств агрохімічного сервісу	99
4.2 Економіка та організація виготовлення, заготівлі, транспортування, зберігання та використання органічних і мінеральних добрив	103
4.3 Економічна ефективність надання виробничих послуг	107
4.4 Критерії і показники економічної ефективності	110
<i>Розділ 5 Основи роботи в математичному середовищі MATHCAD</i>	114
5.1 Математичні моделі визначення економічно-доцільного рівня урожайності сільськогосподарських культур	118
5.2 Можливості та особливості MATHCAD	131
5.3 Порядок запуску та структура робочого вікна MATHCAD	149
5.4 Розв'язок простих рівнянь та побудова графічних залежностей в математичному середовищі MATHCAD	155
<i>Перелік умовних позначень</i>	165
<i>Список використаної літератури</i>	169

Навчальний посібник

Філон Василь Іванович

Романова Тетяна Анатоліївна

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРОЦЕНОЗІВ

Редактор Л.І. Сібенкова

Коректор М.А. Захарченко

Комп'ютерний набір і верстка Т.А. Романова

Підп. до друку _____ Формат 60 x 84/16.

Обсяг: _____ ум.-друк. арк.; _____ обл.-вид. арк. Папір офсетний.

Гарнітура Таймс. Тираж 50 прим. Замовлення.

Виробник – редакційно-видавничий відділ Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, 62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в „Комуніст-1”, навч. містечко ХНАУ, тел. 99-72-70

Виготовлювач – дільниця оперативного друку ХНАУ, тел. 99-77-80